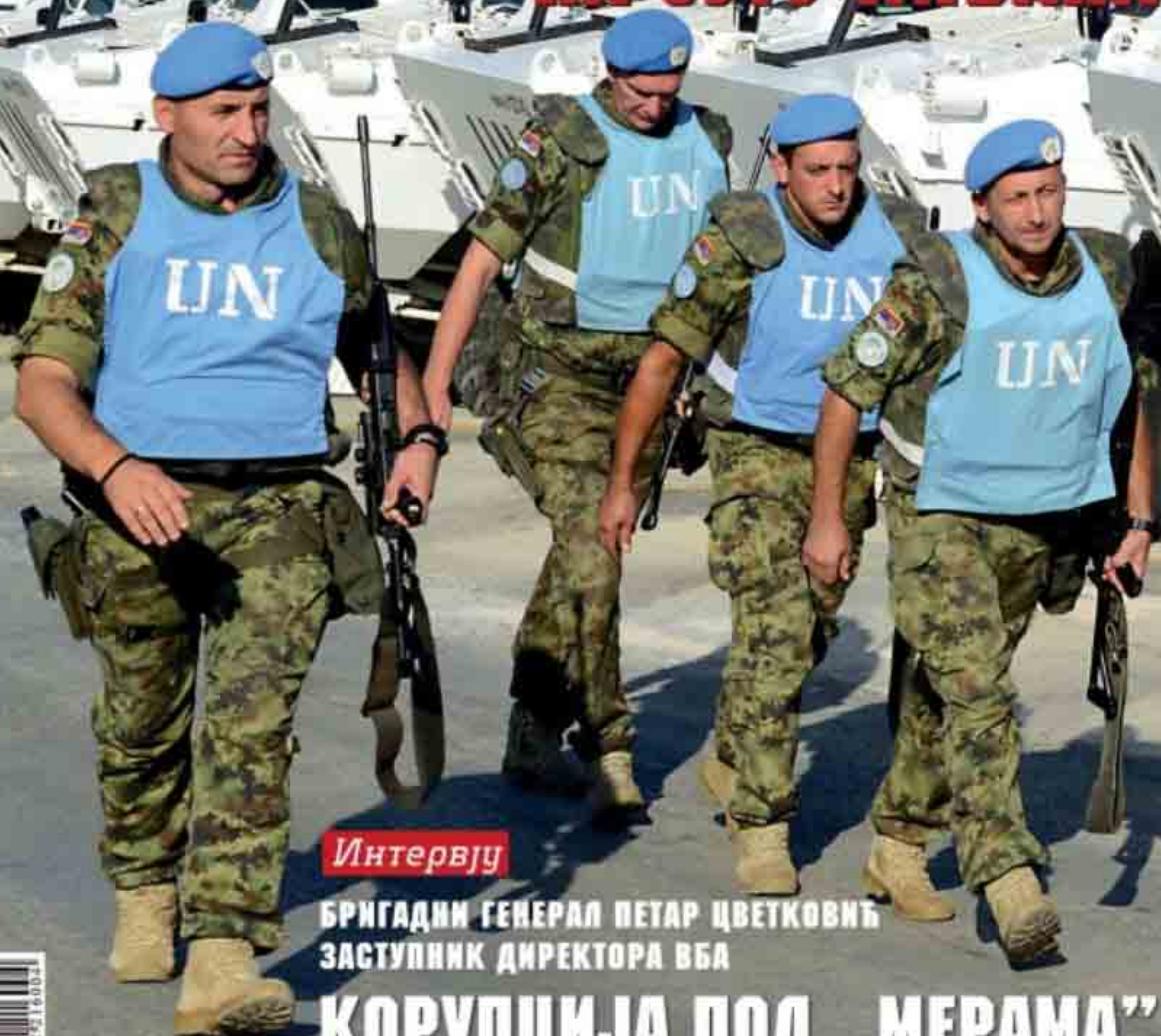

ОДБРАНА

Година X • Број 220 • 15. новембар 2014. • цена 100 динара • 1,20 евра

**СА СРПСКИМ
МИРОВЊАЦИМА
НА ЈУГУ ЛИБАНА**

Интервју

**БРИГАДНИ ГЕНЕРАЛ ПЕТАР ЦВЕТКОВИЋ
ЗАСТУПНИК ДИРЕКТОРА ВБА**

КОРУПЦИЈА ПОД „МЕРАМА“

ОДБРАНА

Магазин Министарства одбране Србије

„Одбрана“ наставља традиције „Рајника“, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Стевица С. Карапанџин, пуковник

Главни и одговорни уредник

мр Раденко Мутавџић

Заменик главног уредника

Владимир Почуч, потпуковник

Уредници

Мира Шведић, Душан Глишић

Новинари

Сања Анђелковић

Владимир Вјештић

Мирјана Крстовић, потпоручница

Биљана Милић

Александар Петровић, капетан

Стални сарадници

Станислав Арсић, др Себастијан Балаш,

др Славиша Влацић, Милосав Џ. Ђорђевић,

др Милан Мијалковски, др Зоран Миладиновић,

др Миљан Милкић, Будимир М. Попадић

Никола Остојић, Александар Радић, Влада Ристић

Дизајн и прелом

Енес Међедовић (ликовни уредник),

Станислава Струњаш, Марија Марић,

Слободан Михаиловић

(технички уредници)

Фотографија

Стефана Савић (уредница),

Горан Станковић, Душка Стефановић,

Јово Мамула, Даримир Банда (фоторепортери)

Језички редактор

мр Наташа Николић, Слађана Мирчевски

Коректор

Слађана Грба

Документација

Радован Поповић (фото-центар)

ТЕЛЕФОНИ

Директор 3241-258; 23-809

Главни и одговорни уредник 3241-257; 23-808

Секретар редакције 3201-809; 23-079

Прелом 3240-019; 23-583

Маркетинг 3241-026; 3201-765; 23-765

Претплата 3241-009; 3201-995; 23-995

ТЕЛЕФАКС 3241-363

АДРЕСА

11000 Београд, Браће Југовића 19

odbrana@mod.gov.rs

redakcija@odbrana.mod.gov.rs

www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МЦ „Одбрана“

Претплата

За припаднике МО и Војске Србије преко РСЦ

месечно 160 динара. За претплатнике преко

Поштанске штедионице месечно 180 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд,

ISSN 1452-2160

Магазин излази сваког 1. и 15. у месецу

„Одбрана“ је члан
Европског удружења
војних новинара

БРОЈ 220

Припадници Војске
Србије крећу
у патролу
у јужном Либану

Снимио

Горан СТАНКОВИЋ

СПЕЦИЈАЛНИ
ПРИЛОГ

АРСЕНАЛ 95

Дан примирја у Првом светском
рату – 11. новембар

ЗАЈЕДНИЧКА ИСТОРИЈА ЕВРОПСКОГ КОНТИНЕНТА

Увежбавање Речне флотиле

КОЛЕКТИВНА УМЕШНОСТ

Вежба припадника 25. батаљона
војне полиције

НОЋНА СТРАЖА ЦРНИХ БЕРА

Са српским мировњацима
на југу Либана

ЗЕМЉА НЕСПОКОЈА

Реч уредника

МИРОТВОРЦИ

8 Бригадни генерал Петар Цветковић,

заступник директора ВБА

КОРУПЦИЈА ПОД „МЕРАМА”

14 Састанак министра одбране

са представницима синдиката наменске

ДОГОВОР И ДОБРА САРАДЊА

19 Генерал Лацковић стоти пут дао крв

НЕМА НИШТА ХУМАНИЈЕ

36 Успешна сарадња Мањифика

и ансамбла „Бинички”

„МОНТЕВИДЕО, ХВАЛА ТИ”

39 Изложба фотографија војне параде

„КОРАК ПОБЕДНИКА”

У ДОМУ ВОЈСКЕ

41 Повлачење Српске војске 1915.

ПУТ КА ГОЛГОТИ

42 Помоћ Србији у Првом светском рату

СРПСКЕ ЕНГЛЕСКИЊЕ

49 Церски полумаратон

ЈУНАЦИМА У СЛАВУ

Неколико догађаја скренуло је поново пажњу на значај учешћа Војске Србије у мировним операцијама. Недавним одржавањем регионалног скупа о мировним мисијама Уједињених нација са називом „Бити миротворац” у Београду, исказано је уважавање спољне политике Србије и њено деловање на промоцији и очувању мира и безбедности у свету.

Избор Београда за домаћина овог петог по реду регионалног скупа, после Њујорка, Куала Лумпура, Берлина и Буенос Ајреса, потврда је доприноса који Србија и регион Западног Балкана дају мировним напорима Уједињених нација, упућујући своју војску, полицију и медицинске тимове у бројне операције очувања мира.

Користи од оваквог ангажмана су вишеструке. Сврставање у снаге мира и напретка снажи међународну позицију државе, јача партнерске везе са другим земљама учесницама операција и шири безбедносну мрежу против све комплекснијих претњи миру, али и сигурности грађана.

Учесће у мултинационалним операцијама УН и операцијама Европске уније у оквиру Заједничке безбедносне и одбрамбене политике, подстиче процес трансформације и реорганизације целокупног система одбране, укључивање у колективне системе безбедности и достизање потребног нивоа интероперабилности јединица Војске Србије. Искуства из мировних мисија унапређују способности учесника, овладавање процедурама и успешан рад у мултинационалном окружењу, чинећи Војску Србије све пожељнијим и поузданијим партнером у сарадњи са страним армијама.

Због тога је ових дана било истинско задовољство слушати похвалне речи српским мировњацима у Либану и на Кипру, које су дошле и са најмеродавнијих места у командама мисија, али и од представника локалних заједница са којима је остварена веома садржајна цивилно-војна сарадња. Чули смо најповољније оцене о професионализму наших припадника, њиховој обучености и посвећености испуњењу и најтежих задатака. Зато се очекује повећање српског контингента у мисији UNIFIL. Поред ангажовања у оквиру шпанског контингента у сектору „Исток”, предложено је додатно упућивање припадника Војске Србије у сектор „Запад” у оквиру италијанског контингента.

А повећање броја наших мировњака, са садашњих 237 у десет мировних мисија УН и ЕУ, уследиће већ од децембра, упућивањем 68 припадника који ће формирати лаку пољску болницу нивоа 2 у мисији MINUSCA у Централноафричкој Републици, где већ имамо два војна посматрача и два штабна официра.

Тиме ћемо учврстити високо место међу првих десет европских земаља по броју ангажованих припадника у седам мировних мисија Уједињених нација и три мисије Европске уније које се изводе у складу са резолуцијама Савета безбедности УН. ■

Раденко МУТАВЦИЋ

ДАН ПРИМИРЈА У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ – 11. НОВЕМБАР

Заједничка историја европског континента

Наша земља баштини заједничку историју европског континента и, одолевајући бројним изазовима кроз своју прошлост, бирала је напредну страну, тежећи слободи, независности и свеопштем прогресу – поручено је с централне свечаности у Београду

Уз највише државне и војне почести, председник Републике Србије Томислав Николић, у пратњи начелника Генералштаба Војске Србије генерала Љубише Диковића, положио је лаворов венац на Спомен-ник незнатом јунаку на Авали, поводом Дана примирја у Првом светском рату – 11. новембра. У спомен-књигу уписао је: „Са овог места, из ваше жртве, Србија црпи снагу за пут напред. Не треба бринути за судбину Србије којој сте ви узор.“

Централна државна свечаност одржана је код Спомен-костурнице бранилаца Београда у Првом светском рату, у оквиру комплекса Новог гробља.

Венце су положили председник Владе Александар Вучић, делегација Војске Србије, коју је предводио бригадни генерал Станко Васиљевић, представници министарстава, Града Београда, амбасадори и изасланици одбране Аустрије, Аустралије, Белгије, Бугарске, Грчке, Италије, Канаде, Мађарске, Немачке, Румуније, Руске Федерације, САД, Словачке, Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске, Француске, Холандије и Чешке у нашој земљи, те представници удружења која негују традиције ослободилачких ратова.

Делегација Војске Србије положила је венце и на гробљу ратника Комонвелта, Спомен-костурници руских војника и на Француском војном гробљу.

Говорећи о значају обележавања Дана примирја, премијер Вучић истакао је да наша земља баштини заједничку историју европског континента и да је, одолевајући бројним изазовима кроз своју прошлост, бирала напредну страну, тежећи слободи, независности и свеопштем прогресу.

– Први светски рат, посебно трагичан за европске народе, почео је управо нападом моћних царстава на малу Краљевину Србију. Четири ратне године испуњене страдањем цивилног становништва, српских војника, разарањем културних и материјалних добара, али и великих војних победа, обележили су историју у претходном веку. О томе сведочи и чињеница да је мало породица у Србији које нису изгубиле макар једног члана током рата – нагласио је премијер Вучић, додајући да нас управо обим и последица страдања нашег народа обавезују на активно сећање, борбу против стереотипа неразумевања и сваког облика мржње.

Примирје у Првом светском рату и престанак непријатељстава потписано је 11. новембра 1918. у Француској, у специјалном вагону маршала Фердинанда Фоша. Обележа-

вања Дана примирја представља чин одавања почести свим жртвама оружаних снага и цивилима настрадалим током рата. Примирје, које је било на снази све до закључивања коначног мировног споразума у Версају, 28. јуна 1919, обележава се у свим земљама које су потписале споразум. ■

С. АНЂЕЛКОВИЋ
и Б. МИЉИЋ
Снимили
Д. СТЕФАНОВИЋ
и Д. БАНДА

ПОЧАСНА ПАЉБА

Уочи Дана примирја, са Савског платоа на Калемегдану, припадници Гарде Војске Србије испалили су 10 почасних плотуна из шест артиљеријских оруђа. Почасно паљби присуствовали су заменик начелника Генералштаба генерал-потпуковник Јовица Драганић, начелник Управе за планирање и развој генерал-мајор Душан Стојановић, командант Гарде бригадни генерал Миломир Тодоровић и многобројни грађани.

Министар Гашић у посети Белорусији

Министар одбране Братислав Гашић састао се у Минску са министром одбране Белорусије генерал-потпуковником Јуријем Викторовичем Жадобином, са којим је констатовао да су свеукупни политички односи две земље одлични и да у њима не постоје отворена питања.

Током разговора о актуелним политичко-безбедносним темама, министар Гашић истакао је да српско председавање ОЕБС-ом у 2015. години представља част за нашу земљу, али и одговорност, имајући у виду озбиљне кризе и конфликте који потресају различите делове света.

Говорећи о кризи у Украјини, министар одбране рекао је да Србија поштује територијални интегритет и суверенитет свих држава чланица Уједињених нација и да се залаже за мирно решавање проблема. Истакао је да се не разматра увођење санкција Русији, првенствено због традиционалног пријатељства два народа.

Такође је навео да је чланство у Европској унији наш стратешки циљ, те да Србија жели да оствари сарадњу и добре односе са свим партнерима, и на истоку и на западу. Нагласио је да се сарадња с НАТО-ом одвија у оквиру Програма „Партнерство за мир” и да Србија наставља политику војне неутралности.

Министри су потписали Споразум о сарадњи у области одбране, чиме ће се створити формално-правни услови за даље унапређење сарадње.

Званичници две земље Гашић и Жадобин сложили су се да постоји простор за унапређење и интензивирање билатералне војне сарадње, која се до сада одвијала у војноекономској и научнотехничкој области. Договорили су се да се у наредном периоду одржавају редовне билатералне консултације на годишњем нивоу, како би се дефинисали модалитети сарадње. Предложено је успостављање сарадње војнообавештајних и безбедносних служби у функцији борбе против тероризма, те успостављање војно-војне, војнообразовне и војномедицинске сарадње.

Током боравка у Белорусији, министар одбране Братислав Гашић разговарао је и са замеником премијера Владе Петром Прокоповичем и првим замеником председника Државног војноиндустријског комитета Игором Биковим. Посетио је Војну академију и 558. авијацијски ремонтни завод, те положио венац на споменик-обелиск на Тргу победе у Минску. ■

Сусрет са амбасадорком Француске

7

Новоименована амбасадорка Француске у Београду Кристин Моро и министар одбране Братислав Гашић разговарали су, 3. новембра, о унапређењу билатералне војне сарадње Србије и Француске.

Саговорници су се сложили да је однос две земље традиционално добар и пријатељски, што су потврдили и уговором о стратешком партнерству. Такође, констатовали су да је сарадња у области одбране интензивна, те да подстиче остале државе Европске уније да у Србији виде поузданог партнера.

Нагласили су значај сарадње у мировним мисијама, посебно у мултинационалним операцијама Уније за управљање кризама. Министар Гашић информисао је амбасадорку Моро о плану ангажовања српских мировњака у наредном периоду и захвалио на логистичкој подршци коју Француска пружа нашим снагама у Џибутију. ■

Састанак са амбасадором Индонезије

Да су политички односи Србије и Индонезије добри, те да постоји тенденција њиховог унапређења, потврдили су на састанку 30. октобра у Београду министар одбране Братислав Гашић и амбасадор Индонезије у Београду Семјуел Самсон. Саговорници су се сложили да су климатске промене у свету, као узрок поплава које су задесиле и Србију и Индонезију, показале колико је значајно регионално и глобално повезивање у пружању помоћи и отклањању последица таквих катастрофа.

Двојица званичника разговарала су и о актуелним политичким и безбедносним темама, те о унапређењу војномедицинске и војнообразовне сарадње. Делегација Индонезије учествовала је недавно на Трећем паневропском војномедицинском конгресу у Београду, а делегација Универзитета одбране Индонезије посетиће у децембру наш универзитет одбране и размотрити модалитете за школовање и усавршавање својих официра у тој образовној установи. ■

БРИГАДНИ ГЕНЕРАЛ
Коруп

Војнобезбедносна агенција дочекује свој дан посвећена редовним обавезама – контраобавештајној заштити лица и објеката Министарства одбране и Војске Србије, борби против екстремизма и организованог криминала, који прети систему одбране. Велики и значајни задаци, које су њени припадници реализовали у протеклом периоду, показали су да ВБА има и стручност и капацитет да одговори претњама безбедности. Примена законских овлашћења, која се односе на тајни надзор, за сада даје резултате, нарочито када је реч о економском криминалу и злоупотребама службеног положаја.

ЦИЈА ПОД „МЕРАМА”

О раду служби безбедности у Србији одувек се међу „обичним светом” много говорило, а мало знало. Премда је током последње деценије дошло до значајног „отварања” према јавности, тајне службе суштински нису компромитовале ниједно начело конспиративности рада, нарочито када је реч о методологији извођења тајних операција. Тај својеврсни „потпис” сваке службе остаје тајна све док она постоји, јер би се у противном деловање такве организације обесмислило.

Разумљиво је, стога, што у већој или мањој мери постоји незадовољство дела јавности, нарочито „невладиног сектора”, која под образложењем поштовања начела цивилне и демократске контроле служби безбедности можда жели да оде корак преко линије која представља тајни забран агентуре. То се, посебно, односи на онај део рада служби који се тиче привременог ограничавања уставних права и слобода, то јест примене мера и поступака тајног надзора.

Бригадни генерал Петар Цветковић, заступник директора Војнобезбедносне агенције, поводом 12. новембра – дана те агенције, говори о изазовима с којима се суочава служба којом руководи, стању безбедности у систему одбране, најавама реформе сектора безбедности, искуствима у примени „мера”, али и неким занимљивим детаљима као што је учешће ВБА у организацији посете председника Руске Федерације Владимира Путина Београду и војној паради „Корак победника”.

О. Господине генерале, шта нам можете рећи о стању безбедности у систему одбране?

– Стање безбедности у Министарству одбране и Војсци Србије, као и на територији наше земље, у целини,

јесте стабилно. Међутим, ВБА и остале ресорне службе константно прате индикаторе могуће дестабилизације безбедносне ситуације.

О. Који су то индикатори, на шта посебно обраћање пажњу?

– Пре свега мислим на екстремизам свих облика, затим на индикаторе који указују на угрожавање стања на Косову и Метохији, на југу централне Србије и у Рашкој области деловањем криминално-екстремистичких група, али и на откривање података о посто-

Пажљиво пратимо пораст радикалног тумачења ислама и одласка лица из Рашке области на ратишта на Блиском истоку

јању криминалне делатности у, и према, систему одбране. Реч је о случајевима злоупотребе службеног положаја, корупције у области набавке и продаје наоружања и војне опреме, располагања пољопривредним земљиштем, примања мита у области здравства и решавања статусних питања, случајевима крађе оружја, муниције и минско-експлозивних средстава, те проблемима са заштитом тајних података и информационо-телекомуникационих система.

Када говоримо о деловању екстремних организација и група, не располажемо сазнањима да је њихова активност усмерена ка Министарству и Војсци, тако да нисмо дубље ангажовани у тој области. Сва расположива сазнања до којих долазимо прослеђујемо Безбедносно-информативној агенцији, као што и они нама прослеђују све оно што се тиче система одбране.

О. Јавношћу је прилично узнемирио марш униформисане гру-

пе припадника Исламске заједнице, такозвани „поход на Хемет”, поводом сејтембра у Новом Пазару. Има ли ту, сем симболике, неких назнака паравојног организовања?

– Нема индикација да ту постоји паравојно организовање. Различита су гледишта људи и извештача с тог подручја да ли је реч о стварном паравојном организовању или само о „перформансу”. Наша агенција прати ситуацију, евидентирали смо све присутне на тој манифестацији, поименично знамо ко је учествовао у томе, знамо одакле потичу, из којих су редова. Треба рећи да они нису имали званична војна обележја, нису изразили претњу или лошу намеру према систему одбране, тако да нисмо предузимали даље кораке.

О. Ипак, верски екстремизам постоји у Рашкој области.

– Пажљиво пратимо пораст радикалног тумачења ислама и одласка лица из Рашке области на ратишта на Блиском истоку. Оно што нас занима

Када говоримо о деловању екстремних организација и група, не располажемо сазнањима да је њихова активност усмерена ка Министарству и Војсци, тако да нисмо дубље ангажовани у тој области

није политички ни верски контекст појаве, већ безбедносни аспект, пре свега могућност да се повратници с ратишта евентуално инфилтрирају у наше саставе или да испланирају и изведу напад на припаднике и објекте Војске.

О. Југ Србије, нарочито део уз административну линију с Косовом и Метохијом у свим без-

бедносним проценама слови за поштенцијално кризно жариште.

– Активности наоружаних криминално-екстремистичких група с Косова и Метохије у вези с бесправном сечом шуме представљале су најчешћи узрок дестабилизације у Копненој зони безбедности. Војнобезбедносна агенција идентификовала је одређени број лица с територије Покрајине и њихових помагача с југа Србије. Сарадња с КФОР-ом по овом питању је добра. Агенција је преко Генералштаба захтевала да КФОР предузме конкретне мере за сузбијање ове појаве, нарочито после трагичних догађаја у септембру када је убијен припадник Жандармерије. Стање се сада поправља, али ми немамо илузију да ће криминалне групе у потпуности престати такве активности, јер им оне доносе финансијску добит. Отежавајућа околност јесте незаинтересованост привремених косовских институција да спрече тај криминал. Штавише, према нашим сазнањима, бесправна сеча шуме одвија се у спрези с појединим утицајним лицима и фирмама са Косова и Метохије.

○ Сарадња Војске са Жандармеријом у Копненој зони безбедности, по свему судећи, стандардно је добра. Међутим, сенку на тај однос бацио је догађај на дан одржавања „Параде поноса“, када су припадници Жандармерије прешли двојицу припадника војне полиције из састава „Кобри“, као и лица која су шетили. Шта је ВБА учинила у тој ситуацији?

– Случај који сте навели је у рукама тужилаштва, и ја у овом тренутку не бих говорио о томе какве су индикације, нити докле се стигло у истрази. Војнобезбедносна агенција доставила је тужилаштву исказе и одговарајућу документацију, па смо свој посао на тај начин окончали.

○ Случај објављивања мале бесилошне летелице, шакозваног „дрона“, на стадиону током фудбалске утакмице Србија–Албанија неки су означили као „велики пројект“ служби безбедности.

– Живимо у ери „асиметричних претњи“ и готово је немогуће предвидети апсолутно сваки детаљ. Ипак, Војнобезбедносна агенција предузима све мере како бисмо изненађење све-

Спремни смо да се супротставимо свим познатим претњама и да их на одговарајући начин неутралишемо

ли на најмању меру. Код нас у Министарству и Војсци безбедносни пропusti сведени су на минимум, и вероватно је да ће тако бити и убудуће. Спремни смо да се супротставимо свим познатим претњама и да их на одговарајући начин неутралишемо. Пример за то јесте организација параде „Корак победника“. Као што сте видели није било инцидената.

○ Прича се да је и на генералној проби војне параде примећен „дрон“.

– Тачно. Уочили смо лице које је уз помоћ такве летелице снимало за потребе једне од телевизија. Упозорили смо га и он је био кооперативан, приземљив је летелицу и све се завршило без проблема. Иначе, није било речи ни о каквој провокацији. Као што знате, „дроновци“ се користе у комерцијалне сврхе, најчешће за потребе телевизијских снимања, снимања спотова, реклама...

○ Парада „Корак победника“ била је изазов за цео систем одбране. Агенција је, без сумње, поanela велики део обавеза?

– Велики ресурси ВБА ангажовани су, не само на дане генералне про-

бе и параде, него и знатно раније. Наше присуство није било видљиво, али је било значајно. Наравно, све је рађено у сарадњи с Војном полицијом, МУП-ом, Безбедносно-информативном агенцијом. Показало се да је један од најзначајнијих сегмената безбедносне и контраобавештајне заштите специфичних активности као што је војна парада правремена размена безбедносних података између ресорних служби и координација непосредних носилаца безбедносне заштите.

○ Није било сирењи?

– У погледу безбедности, били смо апсолутно мирни.

○ На свечаној бини тога дана сјајао је и један од најмоћнијих људи света, руски председник. Колико је тешко било одговорити безбедносним захтевима његове посете?

– Неколико дана пре манифестације почели су контакти са припадницима сродних служби Руске Федерације. Они су имали одређене захтеве у вези с процедурама, путањом кретања, положајем на свечаној бини... Без значајне разлике, и ми приступамо задацима безбедносне заштите штићених личности на сличан начин. Ништа необично од нас нису тражили. Једини захтев био је да лични пратилац председника Путина седи иза њега, на свечаној бини, што је уобичајено.

○ Колико је нормативни оквир у коме ВБА функционише данас у складу с очекивањима и потребама припадника Агенције?

– Нормативни оквир функционисања Војнобезбедносне агенције заснован је на Уставу, Закону о основама уређења служби безбедности Србије, Закону о Војнобезбедносној агенцији и Војнообавештајној агенцији, Закону о одбрани, Закону о Војсци, Кривичном законик и Законик о кривичном поступку, затим Закону о стајној подацима, Закону о електронским комуникацијама, те подзаконским актима – прописима, уредба-

Желео бих да, ипак, нагласим да ниједан закон не може бити вечан и како се друштво развија, законе је потребно прилагођавати. Свакако да би и овај, на основу кога ради ВБА, могао бити бољи. У тренутним условима, Закон о ВБА и ВОА пружа сасвим добар оквир за рад.

○ *Службена јавност, а нарочито поједини гласови из невладиног сектора, били су општри у кривици законских оквира рада безбедносних служби, нарочито у погледу надлежности директора и примене мера шајног надзора?*

– Закон о ВБА није приликом последњих измена претрпео промене јер је у великој мери већ био усклађен са стандардима, посебно када је реч о ограничавању права директора на самостално одлучивање у појединим случајевима. Такође, поштује све оно што се односи на надзор и контролу рада службе коју спроводе законодавне власти, али и заштитник грађана. Када говоримо о тајном надзору, то је нешто што се ради свакодневно, али злоупотреба нема. Сваки од случајева

Било је неколико случајева у којима је ВБА реаговала услед откривања тајних података на друштвеним мрежама

поткрепљен је одлукама суда. Недавно смо имали случај да је Саша Јанковић, заштитник грађана, дошао код нас по притужби једног грађанина да му је ВБА нарушила одређена права и слободе. Заштитник је донео досије, ми смо приказали наша документа и он је после тога написао одговор да није дошло до прекорачења овлашћења.

○ *Да ли су „мере“ скорије дале резултат?*

– Не могу говорити о највећем броју таквих случајева, јер су у току, и на тај начин бисмо угрозили истрагу. До сада су правосудни органи прихватили све предлоге ВБА за примену посебних поступака за документовање кривичних дела из надлежности Агенције, углавном за кривично дело корупције. Неки поступци су окончани,

али се чека завршетак штрајка адвоката да би се кривична дела процесуирала.

○ *Председник скупштинског Одбора за безбедност недавно је изнео идеју о фузионирању служби на државном нивоу. Да ли је урађено нешто конкретно када је о томе реч?*

– Идеја о обједињавању службе није нова. Последњих десетак година говори се о томе. Решења која су земље региона и света примениле су различита. Има примера где су све службе фузиониране, у појединим земљама свака је самостална, негде су раз-

До сада су правосудни органи прихватили све предлоге ВБА за примену посебних поступака за документовање кривичних дела из надлежности Агенције, углавном за кривично дело корупције

двојене војне и цивилне. Свака варијанта има и добрих и лоших страна. Сматрам да би требало покренути ширу експертску расправу у области безбедности да бисмо дошли до најприхватљивијег решења.

○ *Сарађује ли ВБА са страним службама и у којој мери?*

– Војнобезбедносна агенција остварује међународну сарадњу са сродним службама широм света. Штитоћи националне интересе и безбедност система одбране Републике Србије, ВБА свакодневно размењује податке, информације и процене са представницима безбедносних служби страних земаља и релевантних међународних организација.

Желео бих да нагласим да је сарадња са сродним службама тежишно усмерена на спречавање деловања организованих криминалних група, терористичких организација и субверзивних делатности према систему одбране, али и на стварање могућности за континуирану заштиту Војске Србије и Министарства одбране на територији Србије и снага у мировним операцијама.

○ *Употреба нових средстава комуникације попут савремених мобилних телефона, које су у*

сталној интернет комуникацији, доводи нас у другачији безбедносни контекст од оног у коме смо били пре две или три деценије.

– Нисмо задовољни безбедносном културом припадника наше војске када је реч о употреби мобилних телефона, приватних флеш-меморија и лаптопова за службене потребе. Олако се прелази преко прописаних мера заштите података у електронској форми. Стално сугеришемо на поштовање мера заштите и чувања података, али је на командовању да одлуке спроведе. Нисмо задовољни ни стањем у друштву када је о томе реч. Многи нису свесни опасности које вребају с интернета.

○ *Присутство припадника Војске на друштвеним мрежама може бити посебно опасно јер се често несвесно може прећи граница одавања шајни. Да ли сте реаговали до сада у таквим случајевима?*

– Било је неколико случајева у којима је ВБА реаговала услед откривања тајних података на друштвеним мрежама. Наравно, употреба друштвених мрежа није забрањена, али треба водити рачуна о садржају који се објављује у јавности, једнако и са ким се и о чему комуницира у виртуелном свету.

○ *У судској пракси је мали број пресуда који шире шпијунаже. Шта нам то говори?*

– Ту чињеницу треба посматрати с ширег аспекта. Агенција интензивно ради на једној од својих основних активности, на супротстављању страним обавештајним службама. Неподношење кривичних пријава је само привид, јер осим предузимања видљивих мера, постоје и другачији начини пресецања шпијунаже, који су вишеструко кориснији за Србију и систем одбране. Постављањем виших безбедносних стандарда и процедура за рад у систему одбране драстично се смањује и ризик од наступа страних служби према нашим припадницима. ■

Александар ПЕТРОВИЋ

Дан финансијске и грађевинске службе

Државни секретар Зоран Ђорђевић примио је поводом Дана финансијске службе – 8. новембра, делегацију те службе, коју је предводио начелник Управе за буџет и руководиоца Сектора за буџет и финансије пуковник др Саша Трандафиловић.

Државни секретар наговестио је да се у наредном периоду мора успоставити ефикаснији систем финансијског управљања и контроле, јер је економично, ефикасно и ефективно коришћење средстава и обезбеђење пословања у складу с прописима допринос фискалној консолидацији која је приоритетни циљ Владе.

Дан грађевинске службе – 8. новембар, обележили су припадници тог састава нашег система одбране. То је, истовремено, и Међународни дан урбанизма. О урбанистичком планирању, усклађивању војних и цивилних потреба, реализованим задацима у претходном периоду, говорио је начелник Управе за инфраструктуру пуковник Милорад Ђокић. ■

Семинар о јавним набавкама

На Војној академији у Београду, 4. новембра, одржан је семинар „Јавне набавке – међународна искуства и домаћа пракса“, у организацији Сектора за материјалне ресурсе Министарства одбране уз подршку Народне банке Србије. Скупу, намењеном запосленима у систему одбране који раде на пословима јавних набавки и снабдевања, присуствовали су државни секретар Зоран Ђорђевић и начелник Управе за одбрамбене технологије генерал-мајор Бојан Зрнић.

Државни секретар истакао је да неадекватно спровођење јавних набавки угрожава систем одбране, али и државу, док добро спровођење тих поступака доводи до уштеда. Учесници семинара имали су прилику да се информшу о међународним искуствима у тој области и о задацима Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки. ■

Војноекономска сарадња са Македонијом

На састанку 31. октобра у Београду, министар одбране Братислав Гашић и заменик министра економије Македоније Христијан Делев разговарали су о конкретизацији сарадње о којој је било речи током сусрета са македонским министром одбране Зораном Јолевским.

У области војноекономске и војнотехничке сарадње, саговорници су разматрали могућности за ремонт хеликоптера и тенкова македонске војске у нашој земљи, као и о заједничком наступу на трећим тржиштима. Такође, разговарали су о могућностима за коришћење полигона „Криволак“ у Македонији за опитовање српских артиљеријских оруђа великог домета, те ангажовање капацитета Техничког ремонтног завода Крагујевац за делаборацију македонских вишкова убојних средстава. ■

Развој билатералних односа са Ираком

Министар одбране Братислав Гашић и амбасадор Ирака Фалах Абдулхасан Абдулсада разговарали су 31. октобра о унапређењу сарадње две земље. Сагласни су да традиционално пријатељски односи представљају одличну основу за развој укупне билатералне сарадње.

Ирак је стратешки партнер Србије у области војноекономске сарадње, истакао је министар Гашић, и додао да је циљ да се, у складу с дефинисаним правним оквиром, прошири и војнообразовна и војномедицинска сарадња. Министарство одбране настојаће у будућности да афирмише и различите облике привредне сарадње две земље. ■

Сусрет са начелником Генералштаба Гане

Државни секретар Министарства одбране Зоран Ђорђевић примио је 4. новембра начелника Генералштаба Оружаних снага Гане вицеадмирала Метјуа Куешија. Том приликом, указао је на неопходност закључивања споразума о војној сарадњи Србије и Гане, чиме би се створио и правни оквир за напредак у областима од заједничког интереса. Генерал Куеши је истакао да је неопходно успоставити сарадњу у војноекономској и војнообразовној области. Оценио је да одбрамбена индустрија Србије поседује квалитетне производе и истакао заинтересованост за опремање оружаних снага наоружањем и војном опремом из Србије. ■

Сарадња Србије и Алжира у области одбране

Делегације Генералне војне контроле Министарства народне одбране Алжира и Инспектората одбране Министарства одбране Србије састале су се 4. новембра у Дому Гарде на Топчидеру. Генерал-мајор мр Горан Радовановић, директор Инспектората, разговарао је са генерал-мајором Бенатоуом Бумедиеном, генералним инспектором Генералне контроле, о организацији и раду два инспектората. ■

Билатералне консултације са Немачком

Делегација Савезног министарства одбране Немачке, коју је предводио заменик начелника Управе за међународну сарадњу капетан фрегате Маркус Бругемајер, боравила је у Министарству одбране Србије од 5. до 7. новембра. Том приликом, потврђена је досадашња успешна сарадња и усаглашене су активности две земље за План билатералне војне сарадње у наредном периоду.

Потписан је Технички споразум о ангажовању, а припреме за почетак заједничког ангажовања у Мисији Европске уније за обуку војних и безбедносних снага Малија су у завршној фази. Потпуковник Бругемајер пренео је заинтересованост његове земље за наставак заједничког учешћа у мултинационалним операцијама. ■

Унапређење односа Србије и Грчке

Начелник Управе за међународну војну сарадњу пуковник Милан Коњиковац и директор Директората за међународне послове Министарства националне одбране Грчке комодор Александрос Диакопулос, током недавних разговора у Београду, констатовали су да је сарадња две земље у области одбране у сталном успону.

Пуковник Коњиковац истакао је да Грчка представља једног од најзначајнијих европских партнера Србије у области одбране. Успостављањем сарадње два инспектората одбране, као и у домену војне медицине и стратегијског планирања, додатно ће унапредити досадашње односе. Комодор Диакопулос истакао је да о сарадњи сведочи и импресиван број реализованих активности. На крају сусрета потписан је План билатералне војне сарадње за 2015. годину. ■

Заседање Заједничког српско-анголског комитета

Делегација Министарства одбране, коју је предводио бригадни генерал проф. др Зоран Поповић, начелник Управе за војно здравство, заменик копредседника српског дела Заједничког комитета и председник Поткомитета за војно-медицинску сарадњу, боравила је у посети Министарству националне одбране Анголе. Разговарали су са замеником начелника Генералштаба Оружаних снага Анголе, државним секретаром за материјалне ресурсе и инфраструктуру и директором Националне дирекције за међународне односе и међународну војну сарадњу. ■

Упитник о заинтересованости за активну резерву

На веб сајту Министарства одбране 20. новембра биће постављен „Упитник о заинтересованости лица за активну резерву“, који је израдио Институт за стратегијска истраживања Сектора за политику одбране.

Попуњавањем Упитника извршиће се анкетирање потенцијално заинтересованих лица из грађанства за службу у активној резерви.

Активна резерва представља обучени резервни састав Војске Србије који се ангажује за попуну јединица ради извршавања задатака у одређеном временском периоду. Министарство одбране планира фазно увођење активне резерве у наредних пет година, а у 2015. предвиђено је закључење уговора са 100 припадника. ■

Састанак министра одбране с представницима синдиката наменске

Договор и добра сарадња

Министар одбране састао се 9. новембра са представницима репрезентативних синдиката, менаџментом и члановима управних одбора одбрамбене индустрије.

На састанку у Дому Гарде на Топчидеру учесници су анализирали тренутно стање у одбрамбеној индустрији Србије, у којој је запослено више од седам хиљада радника, као и улогу и надлежности синдикалних организација које функционишу у оквиру тих компанија.

Министар Гашић рекао је да је ово шести месец како „фабрику по фабрику обилази, детаљно улазећи у детаље пословања уназад дванаест година“, и да се ни на једном састанку није догодило да представници свих репрезентативних синдиката не буду присутни, тако да су могли у равноправној и отвореној расправи презентовати проблеме које имају.

– Информисао сам представнике синдиката о улагањима Србије у наменску индустрију у претходном периоду. Говорио сам и о томе да локалне самоуправе нису желеле да изврше конверзију дуга, као и колико година њихови бивши или садашњи директори нису плаћали порезе и доприносе – навео је министар Гашић и додао да је предочио колико је Војска Србије у 2014. години дала новца из буџе-

та за куповину нових средстава и обнову ресурса средстава којима је истекао рок употребе.

Говорећи о најавама штрајка и жалбама синдиката на партијско постављање директора, министар одбране је истакао да би штрајк био највећа штета за раднике и додао да су „надзорни одбори ти који ће да бирају најбоље кандидате, нико неће наметати своја решења, али директори који буду изабрани треба да плаћају порезе и доприносе сваког месеца“. Према његовим речима, још једна важна тема јесте однос према Војсци Србије.

– Не може да се догоди да када имате девизне приливе и уговоре с иностраним партнерима заборавите нашу војску. Она мора да буде на првом месту – нагласио је Гашић.

На питања да ли је могуће испунити захтеве представника синдиката, министар Гашић је рекао да ако траже да им Влада помогне повољнијим кредитним аранжманима, добијањем новца за инвестиције од Фонда за развој, онда морају да помажу држави.

– Око 100 милиона евра је Србија преко Фонда за развој уложила у седам фабрика наменске индустрије, и то су средства која су претворена у капитал тих предузећа, а никада нису враћена – рекао је министар Гашић.

Представник синдиката шест наменских индустрија Драган Илић рекао је да је њихов основни захтев био да буду изузети из предлога Владе о смањењу плата запосленима у производним предузећима државе, јер запослени у тим предузећима „раде у тешким условима и заслужују другачији третман у односу на остале“. Додао је да су задовољни разговорима, те да је то пример добре сарадње која иде ка отклањању потенцијалних неспоразума.

Начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић истакао је да Војска Србије пажљиво прати развој наменске индустрије и све обавезе према тој институцији.

– Министарство одбране и Војска Србије, у последње две-три године, улажу напоре да наменска индустрија послује позитивно. Ове године имали смо милијарду и две стотине милиона динара намењених за опремање наменске индустрије, а крајем године 448 милиона определили смо за опремање Војске из ефектива наменске индустрије. Имамо одличне планове за развој и модернизацију наоружања и војне опреме заједно с Војнотехничким институтом и техничким опитним центрима – истакао је генерал Диковић. ■

С. АНЂЕЛКОВИЋ
Снимио Д. БАНДА

Војнотехнички институт обележио 66 година рада

Војнотехнички институт обележио је 3. новембра 66 година постојања. Свечаности су присуствовали министар одбране са сарадницима, представници Генералштаба Војске, одбрамбене индустрије Србије и институција с којима Институт сарађује.

О резултатима рада те установе говорио је директор пуковник доц. др Зоран Рајић. Истакао је да у ВТИ-у ради 369 истраживача, у седам истраживачких сектора, и да су у протеклих годину дана у наоружање Војске уведена три средства – авион „ласта П2“, навигационо-информациони систем за бродове Речне флотиле и митраљез 12,7 mm спрегнут с тенком М-84. Тренутно се ради на 38 развојних

пројеката, 15 истраживачких, четири модернизације и 58 функционалних задатака.

Министар Гашић нагласио је да је ВТИ увек служио за храм знања, нових идеја и да су кроз њега прошле генерације најбољих истраживача, које су развијале најсавременија средства наоружања. Зато и јесте јединствена научноистраживачка установа у овом делу Европе.

– Министарство је свесно значаја сопственог развоја и због тога предузимамо мере да у тешкој финансијској ситуацији обезбедимо услове за даљи напредак Института – рекао је министар и додао да ће се наставити финансирање пројеката и опремање лабораторија, те подмлађивање кадра. ■

Нови станови у Пироту и Врању

Кључеве нових станова припадницима Министарства одбране и Војске Србије у Пироту и Врању уручио је 5. новембра министар одбране Братислав Гашић.

У Козарачкој улици у Пироту, кров над главом добило је 11 породица, што је резултат преноса права јавне својине за Клуб Војске Србије у том граду између Републике, односно Министарства одбране као корисника имовине, и општине Пирот.

Према речима министра одбране, за последње две и по године Министарство одбране и Војска Србије поделили су 1.300 станова својим припадницима.

– Још није завршена комплетна ревизија броја захтева које имамо, а постоје захтеви још од 1978. године. Очекујемо да до краја године поделимо још око 150 станова у Србији, а највише у Београду. После десет година од почетка размене непокретности у Пироту успели смо да завршимо 11 станова – навео је министар Гашић, и додао да се размишља и о повратку војске у пиротску касарну до краја 2015. године.

И у Врању, у Улици Милентија Поповића, министар одбране уручио је кључеве нових станова за 22 припадника система одбране. Станови су добијени после примопредаје војног комплекса, полигона и вежбалишта „Бунушевац 04“ и „Бунушевац 05“ између Републичке дирекције за имовину и врањске општине.

Говорећи о плановима за даље решавање стамбених питања, министар Гашић истакао је да је на листи чекања још око 19.500 захтева. Најавио је и решавање питања касарне у Земуну и завршетак станова у Нишу. ■

Дан Војнобезбедносне агенције

Свечаним пријемом у Великој ратној сали Старог генералштаба 12. новембра обележен је Дан Војнобезбедносне агенције. Присуствовали су председник Владе Александар Вучић, министар одбране Братислав Гашић, министри у Влади, заменик начелника Генералштаба генерал-потпуковник Јовица Драганић, затим представници законодавне, извршне и судске власти, Министарства одбране и Војске Србије, верских заједница и дипломатског кора.

Министар Гашић истакао је да мало која земља у свету може да се похвали 175 година дугом традицијом овакве службе.

– Желим да и даље будете фактор стабилности и безбедности Србије – поручио је министар одбране.

Подсећајући на историјат службе, заступник директора Агенције бригадни генерал Петар Цветковић нагласио је да је она делила судбину народа, али да је увек била и остала скуп професионалаца и патриота, посвећених послу. ■